

TALEPAPIR

”Det talte ord gælder”

Spørgsmål

Samrådsspørgsmål AX

Hvad er ministrenes holdning til balancen mellem naturpleje med f.eks. rewilding og varetagelse af dyrevelfærd? Og hvordan vil ministrene sikre samme krav til dyrevelfærd på statens arealer, som der i øvrigt stilles til landmænd og andre, der holder dyr?

Samrådsspørgsmål AY

Er ministrene enige i, at de beskrevne forhold med dårlig dyrevelfærd for Naturstyrelsens naturplejekvæg i Mols Bjerge skal forbedres væsentligt, jf. artiklen "Kreaturer døde af sult på statens arealer i Mols Bjerge" fra Landbrugsavisen den 13. marts 2021?

Svar

Tak for ordet.

Vi sidder to ministre her i dag, og vi har aftalt, at jeg indleder, og at fødevareministeren bagefter tager over.

Vi kommer derfor også til at besvare de to spørgsmål samlet.

Jeg vil gerne indlede med den konkrete sag på Naturstyrelsens arealer i Mols Bjerge

Sagen kom frem i offentligheden umiddelbart efter, at Naturstyrelsen den 5. marts 2021 blev politianmeldt for brud på dyrevelfærdsloven. Jeg blev selv orienteret om sagen den 7. marts 2021 og har efterfølgende offentligt tilkendegivet, at sagen er helt uacceptabel.

Naturstyrelsen blev den 13. april sigtet for overtrædelse af dyrevelfærdsloven og den sag ligger nu hos politiet.

Jeg skal som minister selvfølgelig ikke blande mig i politiets sag. Men lad mig gentage, hvad jeg har sagt hele tiden. Jeg vil ikke acceptere, at der bliver gået på kompromis med dyrevelfærden, og det er helt uacceptabelt, hvad der er sket på arealerne i Mols Bjerge.

I sagen er der sket en forkert faglig vurdering af, hvornår dyrene skulle hjemtages og fodres. Det har Naturstyrelsens direktion erkendt og beklaget.

Der er således ikke blevet passet godt nok på dyrene, og som jeg også har tilkendegivet, vil jeg sikre, at der bliver fulgt op på sagen også for at undgå, at noget lignende kan ske igen. Jeg bad derfor Naturstyrelsen om en redegørelse for sagen og en handleplan.

Både en samlet redegørelse og en handleplan er sendt til udvalget den 14. april samme dag, som jeg modtog den fra Naturstyrelsen.

Politiet undersøger nu sagen, og Naturstyrelsen er samtidig ved at afklare det nærmere hændelsesforløb og herunder tage stilling til eventuelle ansættelsesretslige konsekvenser.

Jeg holdt i sidste uge også møde med repræsentanter for DyreværnsOrganisationernes SamarbejdsUdvalg (DOSO), Dyrenes Beskyttelse, Det Dyretiske Råd, Den Danske Dyrlægeforening og Hestenes Værn, hvor vi drøftede sagen i Mols Bjerge og mulige tiltag, der kan være med til at sikre, at vi ikke ser lignende sager igen. Flere af de tiltag, der blev foreslået af organisationerne, er med i handleplanen, blandt andet at der skal være beredskabsplaner og proaktive forvaltningsplaner for dyrene.

Naturstyrelsen kommer nu til at gennemføre en række tiltag for at sikre dyrevelfærd i naturplejen generelt på statens arealer, som skal være karakteriseret ved en større systematik i forhold til at sikre dyrevelfærden i f.eks. i vinterperioden.

Jeg kan opridse punkterne fra handleplanen:

- Naturstyrelsen sikrer, at der føres et proaktivt tilsyn med besætningerne, og at der er de rette kompetencer til at passe dyrene.

- Naturstyrelsen sikrer, at der er tilknyttet tilsynsførende dyrlæger til alle Naturstyrelsens 12 statsejede besætninger med egne husdyr der findes på syv af styrelsens 16 lokale enheder fordelt over hele landet, så der i alle statsejede besætninger gennemføres løbende tilsyn og udarbejdes skriftlige dyrlægerapporter.
- Naturstyrelsen vil i samarbejde med Fødevarestyrelsen og relevante eksperter og interessenter udarbejde et forsknings- og erfaringsbaseret overvågningssystem til bedømmelse af dyrenes sundhedstilstand (huldscore), som styrelsen vil anvende på de statsejede naturarealer. Arbejdet gennemføres inden vintersæsonen 2021/22.
- I forlængelse af overvågningen fastsættes klare retningslinjer for håndteringen af statens dyrebesætninger. Der skal udarbejdes proaktive forvaltningsplaner i forhold til dyrenes fodergrundlag, som dækker alle årstider, så der tages højde for fodergrundlaget både generelt og i definerede risikoperioder. Huldscore skal være en del af forvaltningsplanerne.
- Naturstyrelsen vil inden vintersæsonen 21/22 gennemgå alle styrelsens projekter med helårsgræsning med henblik på sikring af dyrevelfærden, herunder skal der i alle projekter sikres en beredskabsplan for håndtering af dyrene

i særligt kritiske situationer. Gennemgangen vil både omfatte de projekter, hvor styrelsen anvender egne dyr til helårsgræsning, og de projekter, hvor helårsgræsningen gennemføres af en privat dyreholder.

- I forhold til håndteringen af statens egne dyrebesætninger skal der inden for samme tidsplan udarbejdes proaktive forvaltningsplaner i forhold til dyrenes fodergrundlag, som dækker alle årstider, så der tages højde for fodergrundlaget både generelt og i definerede risikoperioder. Huldscore skal være en del af forvaltningsplanerne.
- Naturstyrelsen vil i forlængelse af gennemgangen af helårsgræsningen undersøge muligheden for i græsningsprojekter at anvende en række forvaltningsmæssige værktøjer, som eksempelvis regulering af græsningstryk, anvendelse af flere foldskifter, højere niveau af tilskudsfordring i nogle situationer og ved løbende at fjerne dyr, der mistrives fra naturarealerne og håndtere dem i sygestier – for at sikre en god dyrevelfærd.
- Naturstyrelsen vil samle en række af de største arealforvaltere, der anvender helårsgræssende dyr i naturforvaltningen, for at drøfte problemstillinger og erfaringsudveksle i relation til dyrevelfærd med henblik på fælles læring.

Naturstyrelsen vil inden sommeren 2021 tage initiativ til et første møde.

- Naturstyrelsen vil løbende undersøge mulighederne for at tage ny teknologi i anvendelse i forbindelse med overvågning af velfærden hos de dyr, der anvendes i naturforvaltningen. Det kan eksempelvis dreje sig om GPS-halsbånd og intelligente øremærker, der vil kunne gøre det muligt at følge dyrenes bevægelsesmønstre, aktivitetsniveau og nøjagtige placering i landskabet.
- Som opfølgning på den tilsynsførende dyrlæges seneste rapport vil Naturstyrelsen i samarbejde med relevante eksperter vurdere, om den nuværende blandingsrace "skovkvæg" er hensigtsmæssig til at foretage den ønskede ekstensive græsning i vinterhalvåret både på statens arealer i Mols Bjerge og andre steder, eller om der skal anvendes andre racer af kvæg.

Den konkrete sag er som sagt helt uacceptabel, og derfor har det været vigtigt for mig dels at få klarlagt sagsforløbet, så vi kan lære af det, og dels at få fulgt op på sagen, så det ikke sker igen.

Derfor har jeg også bedt styrelsen om at følge op konkret i Mols Bjerge, og styrelsen gennemfører følgende tiltag i Mols Bjerge:

- Naturstyrelsen har aftalt mere præcise procedurer for det fremtidige samarbejde med den tilknyttede privatpraktiserende dyrlæge, særligt i forhold til behovet for dialog om dyrenes velfærd i vinterhalvåret. Samarbejdet skal bidrage til en rettidig håndtering af eventuel mistrivsel i besætningen.
- Naturstyrelsen indfører månedlige dyrlægekontroller af besætningen i Mols Bjerge, så længe sagen ikke er afgjort i stedet for de hidtidige kvartalsvise dyrlægebesøg.
- Naturstyrelsen er i gang med at afklare det nærmere hændelsesforløb og herunder tage stilling til eventuelle ansættelsesretslige konsekvenser.

Dyrevelfærd og rewilding projekter/de kommende naturnationalparker

Udover den konkrete sag spørges også til balancen mellem naturpleje med f.eks. rewilding og varetagelse af dyrevelfærd.

Det er ikke bare i Mols Bjerge, at Naturstyrelsen har dyr gående, som bidrager til naturplejen. Det sker også på mange andre af Naturstyrelsens arealer, hvor dyrene naturligvis skal have det godt. Det har aldrig været regeringens politik, at naturpleje skal ske på bekostning af dyrevelfærden.

Det er det heller ikke, når vi taler f.eks. rewilding eller de kommende naturnationalparker.

Regeringen har med SF, Radikale Venstre, Enhedslisten og Alternativet besluttet at etablere 15 naturnationalparker.

I de kommende naturnationalparker vil danskerne i fremtiden kunne møde store planteædende dyr, som sættes ud i indhegninger for at give naturen en hjælpende hånd. Samtidig vil der i naturnationalparkerne være friluftsliv og spændende muligheder for at opleve naturen.

I naturnationalparkerne bliver dyrene sat ud med det primære formål, at de skal bidrage til naturplejen, og når vi sætter dyr ud i indhegninger, har vi samtidig pligt til at sikre, at dyrene har det godt.

Det må vi aldrig gå på kompromis med. Hverken på de mange enge og overdrev, hvor staten i dag har græssende dyr gående, eller i naturnationalparkerne. Vi vil have sunde og raske dyr, der trives, og som hjælper med at skabe en mere mangfoldig natur.

Det er derfor vigtigt at sige her, at det hverken under den nuværende lovgivning eller under den kommende lovgivning for naturnationalparkerne er i orden, at der ikke bliver grebet ind i forhold til dyrevelfærden.

Dyrene i naturnationalparkerne får større mulighed for naturlig udfoldelse og naturlig adfærd, og dyrene vil have bedre forhold end mange andre dyr, der ikke lever under de samme frie forhold.

Fødevareministeren vil komme nærmere ind på det om lidt, men det er vigtigt for mig at slå fast, at vi fortsat vil tage ansvar for dyrevelfærden for de dyr, vi sætter under hegn, og sikre, at der er de rette mekanismer til at gribe ind rettidigt, når f.eks. en hård vinter er på vej.

Nu vil jeg overlade ordet til fødevareministeren.